

AZET

3-4/2025

Zpravodaj klubu kaktusářů Astrophytum Brno

Činnost klubu

Kaktusiáda v Polsku

Výstava

Výstavka v Šiklandu

Zájezd

Sukulenty, Skochovice

Zahrada Na Slupi

Kytka čísla a její „otec“

Osobnosti a výročí

Mokro v botách (podruhé ve stejné řece)

Tož mě tu (asi po sedmi letech) máte zase. Tentokrát však nikoli jako redaktora, leda jako technického redaktora, sazeče, nanejvýš se dopustím jazykové korektury a možná i něco připsíši a nafotím. Když už se přihodilo a Romanovi zdravotní stav neumožnil pokračovat ve velmi dobře rozeběhnutém díle.

Nečekejte žádné převratné činy, pokračuji v dosavadním nastaveném stylu využívaje textových a obrazových příspěvků členů výboru, kterým za toto úsilí upřímně děkuji, a doufám, že i ostatních členů. Ostatně takových článků nebo jen postřehů, zkušeností nebo zpráviček jsem si vždy vážil nejvíce, neboť ty právě svědčí o tom, že klub svým členstvím nejen konzumujete, nýbrž tvoříte. A věřím tomu, že ty maličkosti inspirovaly i další z vás... A vůbec nevadí, že třeba někdy byly napsány neuměle, kostrbatě, ne zcela srozumitelně. Od toho jsem tady, abych pomohl. A ani trochu se nebráním tomu, nastane-li nad nějakým příspěvkem diskuse, přijde-li reakce. Vím ovšem, že při tak řídké periodicitě tohoto zpravodaje to k dnešní překotně kvapící době už tolik nesedí. Přesto však mohou být takové diskuse zajímavé třeba u odborných témat. Uvidíme, co přinese čas a my všichni.

Neodpustím si zařazení tohoto čísla do historie pro ty, kdo se k zaprášenému a vybledlému Azetu možná vracejí s časovým odstupem. Nastává podzim. Po dlouhém suchém období, kdy navíc srážky byly rozmístěny velmi nerovnoměrně v čase a prostoru, nastává méně nápadná část přírodních dějů a procesů. Možná právě kvůli suchu zůstává listí na stromech déle zelené a ještě nepadá ve snaze shromáždit zásobní látky, když to za horka a sucha nešlo. Začátkem října proběhly po čtyřech letech volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a vzniká nová vláda (odchází Petr Fiala, je očekáván Andrej Babiš). Na Ukrajině se stále bojuje, není to příliš povzbudivé. Velmi neklidno je i na blízkém východě kolem Izraele, po dvou letech nastalo křehké příměří. V Západní Evropě to není lepší, bouří to však zevnitř. Významně napomáhají přistěhovalci a oslabování hospodářské oblasti podporované unijními opatřeními – tzv. bezuhlíková energetika a zbrojení. Ve Vatikáně v květnu zasedl po zemřelém Františkovi nový papež Leo 14, pochází z USA.

A protože kvůli redakční výměně vychází toto (dvoj)číslo jako poslední v letošním roce, posílám vám už včil přání, abyste po listopadové vzpomínce na naše milé, kteří nás přežili, prožili klidné a radostné vánoční svátky, a tak, jako ta příroda, abyste odpočatí s novými silami těšice se na sluníčko, vykročili odhodlaně do roku, který u nás počítáme jako dvoutisící dvacátý šestý.

Dostali jste mě. Tolik velmi kvalitních zdrojů nepamatuju, co su s moji.

Josef

Činnost klubu – Členská schůze 2. května 2025

Na úvod schůze nám Pavel Novák připomenul informace k chystané výstavě a po tombole začala přednáška, kterou měl František Veselý. Ta byla velmi neobvyklá, protože nebyla zaměřena na jednotlivé lokality a druhy kaktusů a sukulentů, leč

na techniku jejich fotografování. Úvodní část přednášky byla věnována různým fotoaparátům, které lze použít, a principům jejich fungování. Následoval popis jednotlivých nastavení fotoaparátu (expozice/čas, ISO, clona). Dozvěděli jsme se několik základních pravidel pro kompozici, jako jsou: pravidlo třetin nebo pravidlo vodicích linií. Celá přednáška byla doprovázena vysoce kvalitními fotkami a nejen díky tomu měla velký úspěch.

Vít Holík

Schůze výboru 15. 5. 2025 v restauraci Union

Dolažovali jsme poslední detaily přípravy výstavy. Příprava začne podle plánu v pondělí 19. 5. 2025. Naplánovali jsme si služby členů výboru do prodeje rostlin a prodeje vstupenek. Členskou schůzi (poznatky o fotografování, Fr. Veselý) jsme hodnotili velmi pozitivně, především zajímavé téma. Prostory restaurace Kalinka v Bohunicích, které jsme měli rezervovány pro Sympozium a Valnou hromadu, jsou trvale uzavřeny. Hledáme jiné vhodné a cenově dostupné prostory.

Členská schůze 6. června 2025

Červnová schůze, ač obvykle nebývá příliš hojně navštěvovaná, tentokrát přilákala více zájemců díky přednášce Petra Antálka o jeho cestách do Mexika – a tak o posluchače nebyla nouze. Na úvod schůze nás Radek Čech seznámil s několika zajímavými čísly z nedávné výstavy, která se ukázala jako velmi úspěšná. Poté přidal informace o plánovaném sympoziu a zájezdu. Po krátké tombole následovala samotná přednáška, během níž Petr poutavě představil rozmanité rody mexických kaktusů – výjimku tvořily pouze ariokarpusy, protože těch bývají jeho přednášky „přecpané“, jak s humorem podotkl. Řada lokalit, které při svých cestách navštívil, už dnes bohužel neexistuje. Jsou nenávratně zničeny výstavbou silnic, obytných čtvrtí či průmyslových zón. Zvláště smutný pro nás kaktusáře byl příběh několika mexických turistů, kteří si z výletu do hor přivezli „květinu do vázy“ – asi 30letý kvetoucí thelocactus napíchnutý na klacek.

Vít Holík

Schůze výboru 11. června 2025 v restauraci Union

Radek Čech poděkoval všem za přípravu a průběh výstavy, předal odměny za služby během výstavy. Připravil vyúčtování výstavy, které předložil samostatně. Na žádost paní Juránkové bude v příštím roce výstava posunuta do června kvůli prodeji přísad a letniček – předběžný návrh je 6. 6.–10. 6. 2026. Sympozium a Valná hromada SČSPKS nově proběhne v sále SDH Bohunice, Ukrajinská 678/2. Připravíme upomínkové tašky pro delegáty valné hromady.

Zápis ze schůze výboru 9. 7. 2025

Červencová schůze, která se uskutečnila tradičně v restauraci Union, neřešila žádné zásadní věci. Jen jsme ladili přípravy na sympozium a valnou hromadu SČSPKS, kdo zajistí upomínkové předměty, kdo bude mít na starosti občerstvení atd.

Dále nás Jana Čechová informovala, že byl klub osloven, aby se prezentoval ve westernovém městečku Šikland v rámci jejich mexického dne. Jana si tuto organizaci vzala na starost společně s našim členem Jardou Dokulilem.

Schůze výboru 19. 8. 2025 v restauraci Union

Na programu byla především příprava zájezdu, který každoročně pořádáme pro všechny, kteří se podílejí na přípravě i hladkém průběhu výstavy. Pro letošní rok jsme vybrali sbírky ve východních Čechách a navštívíme sbírky Pavla Heřtuse (Kakteen PH flora s. r. o.), Václava Jakubce, Jiřího Stuchlíka a poslední bude návštěva u „chrudimského kaktusáře“ Pavla Pavlíčka. Podrobnosti najdete v samostatném článku. Pokračují přípravy na tradiční sympozium a valnou hromadu SČSPKS, kterou máme tu čest v letošním roce pořádát.

Přednáška 5. 9. 2025 – Jaroslav Šnicer

Původně nahlášené téma Chile přednášející nečekaně změnil na Nuda v Brně resp. Nuda v Brazílii (narážka na český film). Nedávno nalezená a dosud tajemná *Uebelmania nuda* nedala totiž Jardovi a jeho společníkům (Vojta Myšák a Ríša Kalaš) spát, a proto v letošním roce vyrazili na dobrodružnou výpravu s cílem ji najít. Objevena byla v při kontrolním přeletu vrtulníku nad národním parkem Sempre Vivas (Brazílie), kde se ještě nedávno těžily drahokamy, a správa parku tak hlídá případné nelegální těžaře. Přesné místo nálezu bylo záměrně utajeno, a i přístup do parku je velmi složitý. Jeden z místních průvodců naše společníky i přes lukrativní nabídku odbyl slovy „tam se nechodí“. Jenže co by to bylo za kaktusáře, kdyby ho všechny překážky ještě více nenavnadily? Účastníci výpravy se pokoušeli pronikat do parku z různých směrů, z mapy a několika zveřejněných fotografií vytipovávali možná místa nálezu. A když už se schylovalo k odletu (nelevná letenka je vždy jasnou hranicí), podnikli poslední, už trochu zoufalý a riskantní pokus. Po více než dvaceti kilometrech pochodu (stejná vzdálenost je čekala nazpět), otrhaní a unavení ve 3 hodiny ráno ve světle čelovek rostlinu uviděli. Roste v drobném průsvitném křemičitém písku, který ji často překrývá. Po použití smetáčku, kterým odmetali písek, se jim pak jako odměna ukázaly desítky exemplářů.

Přednášející nám během vyprávění ukázal fotografie i dalších druhů uebelmanií, diskokaktusů a jiných rostlin (*Dyckia*, *Celosia*, *Actinocephalus*), zmínil i problém, kdy orgány ochrany nespolupracují s pro ně „amatéry a škudci“, kteří ve svých sbírkách zachraňují druhy, které z volné přírody za jejich profesionálního dohledu mizí. Takhle paranoia se netýká jen kaktusů, nýbrž i dalších sukulentů, orchidejí a skalniček. Zlatým hřebem této dobrodružné přednášky pak bylo promítnutí několika videí (díky Jirkovi Vítkovi, který použil několik IT fines), kdy jsme viděli neskutečné podmínky a průjezdy expedičního vozidla řízeného místním majitelem malého pivovaru i samotné místo nálezu a hledané rostliny. Každý, s kým jsem zatím mluvil, tuhle netradiční přednášku velice chválil. Jardo (Vojto a Ríšo), moc díky!

Karel Kašpárek

Kaktusiada 2025 v Ustroni

První víkend v květnu se v polské Ustroni konalo tradiční setkání polských kaktusářů PTMK, kterého se účastní také mnoho přátel z České republiky i Slovenska. Setkání začalo jako obvykle již v pátek přátelským posezením „u ohně“. Mohli jsme si dát místní pivo a potom jsme večer ještě vychutnávali likéry a kořalky z domácí produkce polských přátel.

V sobotu začal oficiální program předseda PTMK – odd. Slezský přítel **Gregorz Goldman**. Na úvod představil nové vedení celopolského PTMK zvolené na podzim 2024. Novým předsedou PTMK se stal Ryszard Borowiec.

První přednášku měl přítel **Grzegorz Matuszewski** z cesty po Mexiku v roce 2025, kterou pořádal pro skupinu šesti kaktusářů. Hned na počátku cesty jsme spatřili *Mammillaria mathildae*, nádhernou *Agave victoria-regina*, *Echinocereus stramineus*, dále v lagunách *E. fobeanus*, *Escobaria abdita* a vedle kupodivu kvetla *Mammillaria lasiacantha*, kterou tam neočekávali. Jejich cesta pokračovala přes Ocampo na západ a tam v laguně našli *Ariocarpus kotschoubeyanus*, a na vystupujícím masívu v laguně Santa Maria byl k vidění i *Echinocactus parryi* nebo *Coryphanta sheeri* v. *uncinata*.

Nechyběla ani cesta do termálních lázní, především kvůli hygieně, jak to na takových kaktusových výpravách bývá, kde voda dosahovala 40 °C. Jejich cesta pokračovala přes mnoho dalších krásných lokalit zpět od Mexico City, kde ještě cestou, pro zajímavost, navštívili místní univerzitní obchod s kaktusy.

Pokračoval **Mário Snopka** s austrokaktusy. Ukázal nám fotografie ze své cesty po Argentině konkrétně Patagonii. Na nově objevené lokalitě *Austrocactus philippii* byly neobvykle velké rostliny oproti jiným lokalitám. Jejich cesta pokračovala do známého střediska Las Leñas, kde ve výšce 2145 m n. m. viděli *A. hibernus*. Zajímavostí je, že na této lokalitě bývá pokrývka i 3 m sněhu a kaktusy tam prosperují. Také nám představil nové austrokaktusy, které ještě čekají na své popisy např. *Austrocactus* sp. pracovně nazvaný jako „frydlii“ a u Huella Andina,

Austrocactus sp. „*skrovani*“ nebo u *A. corii* nám upozornil na různé vzhledové varianty různých lokalit.

Jaroslav Záhora – Echinofossulocactus. Nejprve přítel Záhora předal vlastnoručně vytvořenou publikaci příteli Andrzejowi Wandzikovi (odstupující prezident celopolského PTMK) jako projev dlouholetého přátelství. Potom nás provedl světem echinofosulokaktusů. Jarda si kytky rozděluje do skupin podle tří základních znaků, a to tvaru květu, přítomnosti centrálního trnu a odnožování. Všechny cca 140 známých druhů, zařazuje podle těchto znaků do 7 skupin. Zajímavostí byl přírodní hybrid *E. hystrix* × *E. phyllacanthus* a *Echinocereus polyacanthus* a *E. phyllacanthus*.

Tomek Blaczkowski – Patagonie – kaktusy na dalekém jihu. V jeho zájmu byly rostliny hlavně tří rodů: *Austrocactus*, *Maihuea* a *Pterocactus*. Tato země je většinou vyprahlá s velkým množstvím travin. V době jeho návštěvy se teplota pohybovala okolo 30 °C. Viděli jsme např. *Pterocactus fischerii*, *P. neuquensis*, *P. australis*. Zajímavým místem byl les endemické rostliny *Araucaria araucana*, která tam roste bez větších změn již po dobu okolo 150 milionů let a oprávněně se jí říká živoucí fosilie. Dalším neméně zajímavým místem bylo Chubut-Sarmiento – lokalita se zkamenělým dřevem, kde se nedaleko vyskytovaly nádherné rostliny *Pterocactus skottsbergii*. Pokračovali směrem na jih, kde se teplota pohybovala již pouze okolo 15 °C. Neopomenutelným místem návštěvy byl také ledovec Perito Moreno. V tomto okolí je nejjižnější místo výskytu kaktusů *Pterocactus aonikenkensis* a *Gymnocalycium gibbosum* v. *chubutense*.

Radek Čech – Omán. Radek nám předal zážitky ze své první cesty do Ománu, konkrétně do města Salála a okolí v jižní části Ománu. První den začal návštěvou místního Muzea kadidla a přilehlého archeologického parku Al Balled, kde již bylo možné spatřit první sukulenní rostliny, žlutě kvetoucí *Caralluma flava* a *Aloe dhufarensis*. Další dny jeho cesty směřovaly do přilehlých hor. Hlavním bodem zájmu bylo především *Adenium dhofarens* tzv. pouštní růže. To se podařilo celkem rychle nalézt. Monumentální kaudexní rostliny, z nichž některé dosahovaly výšky více než 2 m, byly v době návštěvy v říjnu, v plném květu. Květy rostliny nasazují dříve než samotné listy. Velkým zážitkem byla také návštěva lesa baobabů – *Adansonia digitata*. Hluboký historický i kulturní význam pro tuto zemi má kadidlo. Tato vzácná aromatická pryskyřice známá také jako „bílé zlato“ je nejen součástí každodenního života, nýbrž i symbolem národní identity a hrdosti. Získává se ze stromu *Boswellia sacra*. Dále našel např. *Rhytidocaulon fulleri*, *Echidnopsis dhofarensis*, *Euphorbia hadramautica* nebo *Euphorbia momccoyae*.

Filip Pawluk – První setkání s kaktusy v přírodě. Filip nám ukázal fotografie ze svých tří cest, které měl možnost absolvovat díky svému zaměstnání v botanické zahradě ve Wroclawi.

Prvním setkáním nebyly přímo kaktusy, ale sukulenty na ostrově Sokotra. Ostrov náleží Jemenu, ale kulturně spíše přísluší k Africe. Na Sokotře je pouze jeden hotel, takže příjezdějící turisté nocují převážně ve stanech. Viděli jsme obrázky z přírody, jídlo i místní obyvatelstvo. V době jeho návštěvy do oblasti udeřil okrajově cyklon Tej a gubernátor oblasti přikázal, aby byli všichni turisté

ochránění, a proto byli převezeni na několik hodin do místní budovy školy. Viděli např. *Euphorbia spiralis*, *Adenium socotranum*, *Caralluma socotrana* nebo *Dracena cinnabari* tzv. dračinec nebo dračí strom, který je považován za symbol Sokotry.

Druhá cesta vedla do Mexika, do oblasti Sonora, kde se Filip poprvé setkal s kaktusy v přírodě, a kam měl možnost vycestovat v rámci výměnného programu botanických zahrad ve Wroclawi a v Mexiku. Pro zahradu sháněl semena kaktusů i sukulentů, např. *Ibervillea sonora*, *Mammillaria mainiae*, *M. miegiana*, *Ceiba aesculifolia*. Dále lodí na ostrov Isla Tiburón (*Ferocactus tiburonensis*) a endemitní *Mammillaria sonorensis*. Zaujala návštěva univerzitního herbáře v Sonoře. Na poslední lokalitě překvapil *Echinocactus horizontalis* v. *nicholii*, což se jevilo jako nejzápadnější naleziště tohoto druhu.

Třetí cesta – do Peru s přáteli, kde navštívili celkem asi 85 stanovišť – byla zaměřena především na rod *Matucana*. Jedním z cílů byla lokalita *Matucana madisoniorum*. V asi 3500 m n. m. zhlédli druhy *Pygmaeocereus bieblii*, *Oroya peruviana* nebo *Loxanthocereus hystrix* v květu. Díky dostatku času ještě navštívili na východě lokality rodu *Islaya*, *Loxanthocereus gracilis* a turistickou atrakci – obrazce na planině Nazca. Také neopomněli ochutnat místní specialitu, a to pečené morče.

Po této poslední přednášce následovala společná večeře a příjemné posezení s diskusí nejen o kaktusech. Další den jsme se po snídani rozloučili a někteří z polských přátel pokračovali v programu návštěvami sbírek přítele Rosti Malocha v Lipníku nad Bečvou a Jana Beliančina v Tepličce nad Váhom.

Jana Čechová, 25. 6. 2025

Horní řada zleva: Filip Pawluk, Mário Snopka, Tomek Blaczkowski, Grzegorz Matuszewski a Jaroslav Záhora. V dolní řadě členové vedení a upomínka na účast

Výstava kaktusů v Brně 2025

Letošní výstava se v květnu uskutečnila ve staronových prostorách. Vzhledem k tomu, že po naší loňské výstavě skončil Čtyřlístek – zahradní centrum, usilovně jsme hledali nové prostory. Naštěstí, díky kontaktům na zahradnictví Čtyřlístek – zahradní služby a díky vstřícnosti vedení i nájemce firmy Carex jsme prostor pro výstavu našli. Proč staronové prostory. Původně byly oba Čtyřlístky spojené a první výstavy tam probíhaly v prostorech, kde se výstava uskutečnila v letošním roce. Bohužel se k nám včas nedostala informace, že budou k dispozici dva vchody a příští rok to může být zase jinak. Počet návštěvníků byl podobný jako v předchozích letech, kolem tisíce lidí. Zato vystavujících bylo o něco méně, celkem vystavovalo 28 členů Astrophyta Brno. I výstavních rostlin bylo méně, napočítali jsme 884 rostlin či spíše květinů. Beze změny zůstala spolupráce s Mateřskou školkou Skřivánek z Bystřice. Děti na naši výstavu každý rok dodávají různé věci s motivy kaktusů, ať už z keramiky, papíru, nebo výkresy. Za toto zpestření naší výstavy jsme velmi rádi. Výstava byla umístěna na zahradních stolech a květináče byly obsypané keramzitem, celá kompozice byla doplněna kameny. Jako celek působila velmi pěkně, i podle ohlasu návštěvníků. Prodejní část byla rovněž bohatá, a zaujala nejen druhy, ale i cenami. Bohužel uličky mezi řadami stolů byly trochu užší než v minulých letech, což se projevilo hned první den, kdy byl tradičně vysoký nápor koupěchtivých zákazníků. Příští rok se uskuteční výstava ve stejných prostorech a nezbývá než se na ni připravit.

Výstavka kaktusů ve westernovém městečku Šikland

Dostali jsme příležitost se prezentovat ve westernovém městečku Šikland v rámci jejich mexického dne. Je to unikátní zábavní park pro celé rodiny ve Zvoli na Vysočině, kde se dá odpočívat i aktivně se bavit, a to nejen ve westernovém stylu. Prodejní výstavku jsem zorganizovala společně s Jadou Dokulilem ml. ve vstupním prostoru do mexické restaurace. Počasí letošního léta nám ani v sobotu 26. 7. moc nepřálo. Velká část zábavních aktivit v tomto areálu se totiž odehrává ve venkovním areálu, a protože nám zhruba do 14 hodiny přšelo, odrazilo se to na návštěvnosti, podle pořadatelů byla sotva čtvrtinová oproti běžnému hezkému dni.

Myslím však, že i tak jsme si to my i návštěvníci užili. Pro ně jsme uspořádali malou soutěž, kde mohli návštěvníci hlasovat o nejhezčí kaktus. Odpoledne jsme na pódiu divákům představili vítězný kaktus, a také odpověděli několik otázek kolem kaktusů. Ten vítězný sice nebyl z Mexika, ale z Argentiny *Gymnocalycium baldianum* – jeden z mála, které v tomto období kvetly. Pořadatelé potom jednomu vylosovanému návštěvníkovi věnovali volné vstupenky do tohoto zábavního parku. Pro nejmenší návštěvníky byla potom zorganizována akce „Namaluj kaktus – dostaneš kaktus“. Děti měly z obdržených kaktusů velkou radost a jejich obrázky jsme uspořádali mezi vystavené kaktusy.

Děkujeme Šiklandu za příležitost a třeba někdy příště znovu.

Jana Čechová

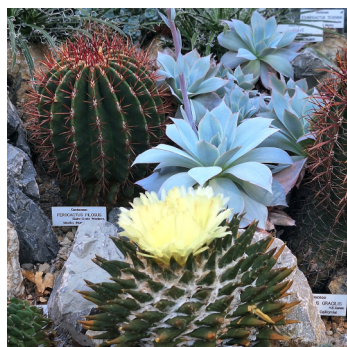
Botanická zahrada Na Slupi a Tomáš Procházka

O Botanické zahradě PřF UK Na Slupi, o níž kurátorsky pečuje Mgr. Tomáš Procházka, jsem poprvé psal již v roce 2023. Tehdy jsem byl na svém prvním pražském symposiu a Tomáš mě vzal v obědové pauze do skleníků. Seznámili jsme se na srazu kaktusářů v Plzni u Jirky Musila. Každoročně v pátek před kolokviem je u Jirky posezení s občerstvením, vynikajícím plzeňským pivem a malým blokem přednášek. Člověk se nejednou dozví velmi zajímavé věci a také se může seznámit s velmi zajímavými lidmi. Tomáš je velmi příjemný člověk, se kterým se skvěle povídá a svému oboru rozumí. Svou práci dělá citem, což je, dle mého, to nejdůležitější v péči o živé organismy!

Poslední dobou jsem se zamiloval do orchidejí a tak mi dovolte i jednu fotku těchto neobyčejných uměleckých děl přírody! Orchideje na mě budou zřejmě příliš křehké, jejich neobyčejná krása mi však učarovala. A můžete jen hádat, která čeleď zahrnuje nejvíce rostlin se sukulentními znaky. Ano, správně tipovali ti, kteří řekli čeleď *Orchidaceae*. Těch přibližně 10 000 druhů orchidejí se sukulentními znaky včetně metabolismu CAM (crassula acid metabolism) představují dvě třetiny všech sukulentních rostlin.

Pokud zavítáte do Prahy, určitě navštivte Botanickou zahradu na Slupi. Je to krásný zážitek a i venkovní expozice jsou velmi zajímavé.

Petr Zeidler

- Nádherná společná kompozice kaktusů a sukulentů.
- *Talinum punae*. Zajímavá rostlina se „zimním“ životem. Nesnažte se ji na jaře probudit vodou, můžete splakat nad výdělkem! O zálivku si řekne narašením nových listů. Vzadu yavie, nádherná kompozice. Tomáš má cit nejen na pěstování rostlin.
- *Habenaria medusa*, Vietnam, Jáva, Sumatra, Borneo a Sulawesi, tropické vlhké ekosystémy. Nepříznivé období přežívá v podobě podzemní hlízy. Květy z dálky vypadají jako odkvetlé chmýří, zblízka však připomínají vějířkovitá křídla exotického hmyzu.

Tradiční výlet našich kaktusářů po českých sbírkách začal jako vždy na nástupním místě u Janáčkova divadla v Brně.

První návštěva byla u přítele Heřtuse v Pískové Lhotě. Myslel jsem si, že skleníky budou větší a kaktusy menší. Bylo tomu naopak. Rozmanitost nabízeného sortimentu byla úctyhodná a rozhodně se nespécializovala jen na kaktusy. Viděl jsem i velmi zajímavou dorstenii, jejíž květy byly ve tvaru bledule. Tato návštěva měla spíše prověřit náš kupní potenciál a myslím si, že svou úlohu perfektně splnila. Musím však zdůraznit velmi příjemný projev p. Heřtuse mladšího. Místo, kam se i díky obsluze člověk velmi rád vrátí!

Další zastávka byla v Luštěnicích u Václava Jakubce. Jiskra v oku zazářila, když mezi hordou kaktusářů uviděl staré známé a kamarády, s nimiž byl nejednou v Mexiku. Sbírce dominují prastaří jedinci rodů *Astrophytum*, *Ferocactus* nebo *Geohintonia*. Pozornému oku neunikne ani titěrný *Trichocaulon cactiforme*, zajímavá rostlina nejen svým vejčitým tvarem a titěrnými kvítky, ale i svým příběhem. Vystřídala mnoho jmen — *Stapelia* nebo *Leachia*, *Trichocaulon* je nejznámější, *Larryleachia cactiformis* je poslední a platné. Zajímavá výzva může být opylení, kdy přenesení brylky, řekněme kuličky spleené z pylových zrn, tam, kam patří a oplodnit tak květ je „mission impossible“ i v laboratorních podmínkách – bez zkušené mouchy masařky nebo laborantky šikulky se tu pěstitel prostě nehne. Mě osobně zaujal ve vstupní části skleníku cereus *Vatricania guentheri*, jehož květ voněl jako dobře vyzrálý sýr druhu hermadůr. Mnoho rostlin zřejmě po zrajícím sýru nevoní. Zajímavostí je i to, že tento cereus potřebuje ke sprášení samičku navzdory přítomnosti blizny i prašníků v jednom květu. Tolik botanické okénko.

Pan Jakubec je velmi zajímavý člověk, který se vyznačuje zejména svými vyprávěčskými schopnostmi. Škoda jen, že v rámci zájezdu na tohle z pochopitelných důvodů není čas. Rozloučili jsme se fotem starých přátel a pokračovali dál.

Již v pořadí třetí zastávka byla u Jiřího Stuchlíka v Hradci Králové. Ten nás uvítal na své zahradě a pak nám prozradil pár detailů ze svého života s kaktusy. Není to obvyklé a možná je to škoda, protože ne každý zná každého. Soudě dle rostlin ve sbírce se Jirka Stuchlík zabývá především gymnocalycii. Dle vzezření rostlin tomuto rodu opravdu rozumí a neváhal se s námi podělit o své letité zkušenosti (vždyť se kaktusům věnuje přes 50 let!). I já jsem si jednoho ježka odnesl navzdory důraznému(!) stop stavu ve své sbírce. To bylo křiku na Starém běldle, když jsem se tou krásou pochlubil doma. Případal jsem si trošku jako ve Slavnos-tech sněženek, ale to je jiný příběh přesahující rámec tohoto článku. V rámci návštěvy proběhl i malý workshop. Je to moderní přístup zaujetí návštěvníků různých výstav a konferencí, kdy se zájemci mohou seznámit s danou problematikou tváří v tvář. Zde šlo konkrétně o to, že jsem pod odborným dozorem sl. Stuchlíkové zasadil zakoupený kaktus do předem vybraného květináče a jejich speciálního substrátu. Zajímavý nápad, možná inspirace pro budoucí návštěvy.

Zájezd jsme zakončili u Chrudimského kaktusáře. Tohle místo není třeba představovat, každý tam byl a většina z nás opakovaně. Pavel Pavlíček je legendou

českého kaktusářství a Chrudim je Mekkou všech kaktusářů. Pavla jsem zastihl v živém hovoru s Frantou Chládkem. Zjistil jsem kromě jiného, že máme s Frantou stejný vkus na ženy, ale tohle je jiný příběh přesahující rámec tohoto článku. A i zde proběhl malý workshop, tentokrát na téma „pijeme na zdraví všech kaktusářů“.

Závěrem musím velmi ocenit vynikající organizační schopnosti vedoucího zájezdu Pavla Nováka. Celá akce byla perfektně naplánovaná a na minutu přesně zvládnutá. Nikde jsem neměl pocit, že jsem potřeboval být déle. Volba sbírek byla dokonalá a kromě PP jsem žádnou neznal. Což je u mě trošku neobvyklé, protože české kaktusáře mám sježděné jako Jarda Šnicher Mexiko. Velký dík patří také Jarce Životské za fotomateriál použitý v tomto článku. Tak zase za rok přátelé! Pěkné čtení přeje Petr Zeidler.

- Jak ve frontě na banány, skleníky Písková Lhota
- *Larryleachia cactiformis*, foto Miroslav Němec, Jeníkov, Ústecký kraj.
- Návštěva u Vaška Jakubce
- Jiří Stuchlík se vítá s vedoucím zájezdu Pavlem Novákem
- U Pavlíčků v Chrudimi

V sobotu 30. 9. 2025 se již po jedenácté sešli milovníci sukulentů ve Skochovicích na svém tradičním setkání. Setkání se koná v budově SDH Skochovice, kde v sále v 1. patře budovy běží přednášky a venku je zastřešená pergola, kde funguje tzv. „hladové okno“ a občerstvení na této akci nám zajistil přítel Tomáš Malík se svojí paní Janou, kteří mají svůj dům a sukulentářský ráj nedaleko. Na místo jsme dorazili již v pátek odpoledne a poseděli společně s asi 15 přáteli.

Program již začal v pátek večer dvěma kratšími přednáškami. První měl Profesor Leonard E. Newton – „Rod Euphorbia v západní i východní Africe“. Jde o odborníka světového formátu v oblasti afrických sukulentů. Narodil se, vyrostl a vystudoval v Británii, strávil 18 let v Ghaně a 30 let v Keni jako univerzitní profesor botaniky. V současné době je na penzi v Británii. Je autorem knih/brožur jako například *Taxonomy Without (too many) Tears*, a je též spoluautorem naprosto zásadních knih *Aloe: the Definitive Guide* (2011) a *The Genus Sansevieria: a Pictorial Guide Book* (2022). V šestidílné *Illustrated Handbook of Succulent Plants* je autorem kapitol o některých rodech. Je také autorem nebo spoluautorem několika desítek článků v časopisech, k tomu mnoha popisů nových druhů sukulentů a některé druhy jsou po něm i pojmenovány např. *Euphorbia lenewtonii*, která byla popsána v roce 2020.

Jak nám vyprávěl, sukulentům se věnoval již jako teenager. Když dostudoval univerzitu, naskytla se mu příležitost pracovat na Univerzitě v Ghaně. Protože se věnoval sukulentům, jeho představou bylo, že bude těmito rostlinami obklopen. Jaké však bylo rozčarování, když přijel na místo a zjistil, že univerzita sídlí uprostřed deštného pralesa. To jej však neodradilo a za sukulenty začal cestovat se svými přáteli i dalšími botaniky z celého světa po dalších státech Afriky.

Na prvních snímcích z Ghany jsme viděli především velké stromovité euphorbie např. *E. sudanica* nebo *E. camerunica*, kterou místní domorodci používají jako živý plot. Dále jsme viděli euphorbie z dalších afrických zemí jako Togo, Zimbabwe, Nigérie nebo Keni, kde později působil také na univerzitách.

Druhou večerní přednášku měl Radek Čech ze své cesty do Ománu, konkrétně do města Salalah a jeho okolí, které se nachází v oblasti Dhofar. Podle této oblasti je pojmenováno několik endemických sukulentů např. *Adenium dhofarense*, *Aloe dhufarensis* nebo *Sansevieria dhofarica* a další, které jsme mohli vidět na snímcích. Nejimpozantnější asi byly velké rostliny *Adenium dhofarense* v květu, které dosahovaly výšek více než dvou metrů.

V sobotu začal program už před devátou hodinou krátkým videem z autorské dílny Oty Melichara, s názvem Kiara. Vtipné video pojednávalo o cestě milovníka sukulentů na ostrov Tenerife. Po deváté hodině potom následovaly odborné přednášky.

První měl opět profesor Leo Newton s názvem „Sukulentař ve velké Africe“, tentokrát nejen o euphorbiích. Jak již bylo uvedeno výše, procestoval velkou část Afriky, objevil a popsal mnoho sukulentů. Jeho spolucestovateli byla známá jména v botanice jako Gordon Rowley, Suzane Carter nebo Peter Bally, jehož druhá manželka se jmenovala Joy, která se později (po rozvodu s Peterem

Ballym) proslavila jako Joy Adamsonová – autorka knihy o lvici Else. O rostlinách nám také říkal různé zajímavosti, např. že *Aloe buettneri* roste v oblastech, kde se vyskytují požáry a při vypalování přežívá díky podzemní cibuli. Nebo *Aloe confusa* roní na řezu červenou barvu, která se používá na barvení látek. Samozřejmě nechyběli ani „velikáni“ Afriky jako *Adansonia digitata* nebo *Welwitschia mirabilis*.

Po dobrém obědě nám ukázal snímky ze svých cest Boris Vrškový. Jeho cesty tentokrát směřovaly na blízký východ, do Jemenu, Ománu a Somalilandu kde můžeme potkat rostliny druhu *Bosfelia*, *Comiphora*, *Adenium*.

Posledním přednášejícím byl Jarda Chvastek se svojí cestou do Namibie. Byl to průřez z podzimní cesty 2024 a jarní 2025. Zajímavostí bylo, jak tyto roky byly rozdílné z pohledu srážek. Ukázal nám snímek tabule v jednom navštíveném městě, kde byly uváděny srážky v průběhu let. V roce 2024 pršelo pouze jednou a napršelo pouze 3 mm srážek. Zatímco v roce 2025 pršelo několikrát a do 22. 3. 2025 (doba jejich pobytu) napršelo celkem 150 mm srážek viz obr. vpravo, tudíž se na všech běžně vyprahlých místech nacházela tráva a sukulenty nebylo možné téměř najít, pokud náhodou nekvetly. Po přeletu nejprve směřovala jejich cesta do národního parku Etosha, kde zažili noční pozorování zvířat u napajedla.

Kromě putování za sukulentními rostlinami např. *Moringa ovalifolia*, stromovité *Pachypodium lealii*, *Sterculia africana*, cyphostemmy a mnoho dalších. Nemohla chybět také podívaná na solnou pláň Sossusvlei, součást památky Světového dědictví Namibijské písečné moře. Známé jsou především pohledy na písečné duny, které jsou díky vysokému obsahu železa zbarveny do oranžova a kontrastují s bílým povrchem solné pláně.

Celá akce, kde nechyběla ani prodejní část, kde „sukulentáři“ nabízeli k prodeji své přebytky a věřte mi, bylo z čeho vybírat, byla ukončená tombolou a na obrázku níže můžeme vidět šťastného výherce hlavní ceny Jirku Mauleho.

Děkujeme pořadatelům za hezkou a zajímavou akci a „Ahoj“ příští rok na stejném místě.

←← Prof. Leonard E. Newton, René Samek,

překlad přednášky Prof. Newtona

← René Samek, Prof. Newton, Jiří Hadamovský,
technické zabezpečení promítání

←← Výherce hlavní ceny tomboly Jiří Maule,
moderátor akce Ota Melichar (foto Radek Čech)

← Prodej rostlin (foto Petr Hoffmann)

→ Srovnání teplot (foto Jana Čechová)

SOLITAIRE						
2009	23/11	13/10/2009	2021	2022	17/01/2021	2024
2010	15/11	18/11/10	Wol 11/11	13/10/2022	18/01/2021	03/01/2024
2011	14/11	18/11/10	9/15	16/11	18/01/2021	2025
2012	13/11	18/11/10	11/02/2021	19/11	20/02/2021	JAN 2026
2013	15/11	18/11/10	11/02/2021	19/11	19/10	FEB 2026
2014	10/11	18/11/10	11/02/2021	19/11	9/11	19/10
2015	17/11	18/11/10				
2016	16/11	18/11/10				
2017	16/11	18/11/10				
2018	16/11	18/11/10				
2019	16/11	18/11/10				
2020	16/11	18/11/10				
2021	16/11	18/11/10				
2022	16/11	18/11/10				
2023	16/11	18/11/10				
2024	16/11	18/11/10				
2025	16/11	18/11/10				
2026	16/11	18/11/10				
2027	16/11	18/11/10				
2028	16/11	18/11/10				
2029	16/11	18/11/10				
2030	16/11	18/11/10				
2031	16/11	18/11/10				
2032	16/11	18/11/10				
2033	16/11	18/11/10				
2034	16/11	18/11/10				
2035	16/11	18/11/10				
2036	16/11	18/11/10				
2037	16/11	18/11/10				
2038	16/11	18/11/10				
2039	16/11	18/11/10				
2040	16/11	18/11/10				
2041	16/11	18/11/10				
2042	16/11	18/11/10				
2043	16/11	18/11/10				
2044	16/11	18/11/10				
2045	16/11	18/11/10				
2046	16/11	18/11/10				
2047	16/11	18/11/10				
2048	16/11	18/11/10				
2049	16/11	18/11/10				
2050	16/11	18/11/10				
2051	16/11	18/11/10				
2052	16/11	18/11/10				
2053	16/11	18/11/10				
2054	16/11	18/11/10				
2055	16/11	18/11/10				
2056	16/11	18/11/10				
2057	16/11	18/11/10				
2058	16/11	18/11/10				
2059	16/11	18/11/10				
2060	16/11	18/11/10				
2061	16/11	18/11/10				
2062	16/11	18/11/10				
2063	16/11	18/11/10				
2064	16/11	18/11/10				
2065	16/11	18/11/10				
2066	16/11	18/11/10				
2067	16/11	18/11/10				
2068	16/11	18/11/10				
2069	16/11	18/11/10				
2070	16/11	18/11/10				
2071	16/11	18/11/10				
2072	16/11	18/11/10				
2073	16/11	18/11/10				
2074	16/11	18/11/10				
2075	16/11	18/11/10				
2076	16/11	18/11/10				
2077	16/11	18/11/10				
2078	16/11	18/11/10				
2079	16/11	18/11/10				
2080	16/11	18/11/10				
2081	16/11	18/11/10				
2082	16/11	18/11/10				
2083	16/11	18/11/10				
2084	16/11	18/11/10				
2085	16/11	18/11/10				
2086	16/11	18/11/10				
2087	16/11	18/11/10				
2088	16/11	18/11/10				
2089	16/11	18/11/10				
2090	16/11	18/11/10				
2091	16/11	18/11/10				
2092	16/11	18/11/10				
2093	16/11	18/11/10				
2094	16/11	18/11/10				
2095	16/11	18/11/10				
2096	16/11	18/11/10				
2097	16/11	18/11/10				
2098	16/11	18/11/10				
2099	16/11	18/11/10				
2100	16/11	18/11/10				

Pod Sovincem Makčů Pikču

Na poslední chvíli se dívám, že jsem vložil jeden článek dvakrát, tak se pokusím to rychle z hlavy napravit. Asi jako mnozí z vás nejsem zdaleka jen kaktusářem, to v posledních letech poněkud méně, nýbrž i botanikem a pěstitelem širokého zájmu. Nezastavím se před ničím, se ženou rádi jezdíme za prvními zimními kytkami a potom za vstavači a dalšími rostlinami. Neminu žádné arboretum a výlety vybírám podle toho, je-li tam nějaká botanicky zajímavá přírodní památka.

Nedávno mě zaujal článek o arboretu Paseka zvaném prapodivně zkomoleně Makčů Pikču a podařilo se mi tam dostat dvakrát v různém ročním čase. Nachází se kousek nad Olomoucí, na Šternberk a ještě na sever nad obcí Paseka. Trefili-li jste do Sovince, tož to otočte a vraťte se kousek zpátky. Je to hned u silnice.

Arboretum založil v bývalém lomu, který po vytěžení sloužil jako skládka suťového odpadu, Ing. Radim Slabý. Nežádoucí materiál vyklidil, navezl zeminu a vysázel kytky. Tedy byliny od cibulovin, keře i stromy. S ohledem na nevelikou rozlohu a mládí zahrady zde nehleďte mocná stromiska, nýbrž velmi pestrá směsice všech možných kytek. A i my kaktusáři si přijdeme na své. Dole mají schovaný menší kaktusový skleník a venku po celý rok opuncie a ecinocereusy. Nechybí ani prodej rostlin i drceného kamenitého substrátu. Rádi si popovídají, poradí, jsou to vskutku nadšenci, srdcaři. A je tam krásně v kteroukoli roční dobu.

Josef Polách

Pokud odebíráte Atlas kaktusů, možná jste si všimli, že jako jméno autora mnoha obrázků posledních let je uvedeno právě toto jméno. Především se to týká tzv. „okrajových“ kaktusů, tj. kaktusů, které nejsou zrovna na výsluní zájmu kaktusářů.

Hans Frohning má totiž zvláštní sběratelskou zálibu – chce mít ve své sbírce pokud možno alespoň několik exemplářů ze všech kaktusových rodů. Daří se mu to, ovšem má to také svou odvrácenou stránku: Je k tomu zapotřebí opravdu hodně místa. To jej přinutilo vybudovat obrovský skleník a k tomu ještě řadu pařenišť. Vše jsem měl možnost vidět při návštěvě jeho sbírky na vlastní oči – a stálo to za návštěvu.

Při pravidelných každoročních cestách na schůze Internoto – mezinárodní organizace zabývající se rodem *Notocactus* – si vždy s kolegy kaktusáři uděláme takový program, abychom si z cesty odnesli co nejvíce zážitků, a to nejen kaktusářských. Plánuje se, co je v okolí schůze nebo při cestě zajímavého, týkajícího se nejen kaktusů, ale i dalších pamětihodností, ať už se to týká přírody nebo výtvorů lidské činnosti. Letošní cesta nás zavedla do Türkheimu k Hansi Frohningovi.

Vše bylo pochopitelně předem domluveno, a tak nás za krásného počasí přivítal Hans Frohning a hned jsme navštívili jeho království – obrovský skleník. Ten má rozdělený na části, v nichž přes zimu udržuje různou teplotu. Např. v zadní části jsou kaktusy, kterým se začne topit, teprve když teplota venku klesne pod mínus 10 stupňů. Byl jsem překvapen, kolik bylo v této části kaktusů a jaké to byly druhy, u kterých bych to ani nepředpokládal. U domu byla naopak část s teplomilnějšími druhy. Byl právě začátek kvetení, konec dubna, a tak o květy nebyla ve skleníku nouze. Začali jsme s prohlídkou v zadní části, té nejstudenější. Vůbec nemohlo překvapit, že zde byla soustředěna velká kolekce *echinocereusů*, z nichž mnoho bylo v květu. Převládala červená barva v nejrůznějších odstínech, byly však zastoupeny i další barvy – žlutá, růžová, nazelenalá. Tato část skleníku měla stoly, které bylo možné posouvat podle toho, co jsme chtěli zrovna vidět.

V další části skleníku byly také vysazeny kaktusy v zemi. Zde byly rostliny obvyklého typu, které se takto využívají – *echinokaktusy*, *ferokaktusy*, vše pochopitelně úctyhodných rozměrů. Za nimi na podlaze byly naskládány cereusovité kaktusy často značně vysoké, po stranách různé epifyty, dalo by se říci kaktusová džungle s cestíčkami. Cereusy rostly částečně ale i ve volné zemi. Oko kaktusáře si zde nemůže odpočinout, stále se objevují nové a nové podněty k pozorování a nové pohledy, i když chybí znalosti, na co se právě kaktusář dívá.

Zajímavé byly nádoby, ve kterých Hans Frohning své kaktusy v této části skleníku pěstuje. Nemohu tvrdit, že všechny, ale pozoroval jsem to u astrofyt, pochopitelně opět úctyhodně vysokých, rostliny *A. ornatum* byly téměř metr vysoké. Ale hranaté misky jsou neúměrně malé, výšky (odhadem) jen asi 10–12 cm. A jejich další dva rozměry moc nepřesahují šířku rostlin. Totéž platí i u dalších kaktusů – alespoň u těch, kterých jsem si stačil všimnout.

Kaktusy rostou nejen ve skleníku, mnoho je jich umístěno také v pařeništích. Samozřejmě zimovzdorných, jsou zde celou zimu – *Echinocereus*, *Escobaria*,

Tephrocactus, *Opuntia* atd. Vzhledem k umístění venku jsme ještě nemohli očekávat květy, ale i tak to byla spousta dojmů z nepřehledného množství kaktusů.

Všechno končí, skončila i naše prohlídka kaktusů. Ale to ještě nebyl konec naší návštěvy, dostali jsme pozvání na jídlo. Na talíři se objevila místní specialita – bavorská klobása. Po potěše očí a mysli ve skleníku přišla i potěcha více realistická na stole. Ale ještě ani to nebyl úplný konec. Mohli jsme odjet, až když si každý z nás vzal na památku odnož *Weberocereus frohningiorum* – není třeba říkat, po kom dostal kaktus jméno. Teď jen musím doufat, že se někdy dožiji zajímavých květů, které vidíte na obrázku v tomto čísle Azetu.

Stanislav Stuchlík

Hans Frohning / Začíná kvetení / Opuncie s násadou květů

Pařeniště se zimovzdornými / V pařeništi / Melokaktusy

Jako v džungli / Volně vysazené kaktusy dobře rostou / Kleistokaktusy v květu

Nezvyklá stavba stonku / *Echinocereus* – záplava červené barvy

Kytka čísla – *Weberocereus frohningiorum* Ralf Bauer

Rostlina na obrázku má poměrně zvláštní dějiny. Nebývá obvyklé, aby v novější době byly popisovány kaktusy bez přesnějšího určení místa původu. O rostlině *W. frohningiorum*, sloužící k popisu, by bylo možné napsat, že její původ je ve sklenících Botanické zahrady Palmengarten ve Frankfurtu nad Mohanem. Z ní si ji totiž v roce 1994 odnesl H. Frohning spolu s dalšími kaktusy pocházejícími z Kostariky. Botanická zahrada dostala zásilku rostlin od jednoho blíže neurčeného kaktusáře z této země, kterého se už později nepodařilo dohledat. Botanická zahrada neměla zájem si rostliny ponechat (vlastně byla ráda, že se našel zájemce o ně), a tak si je mohl H. Frohning odnést.

V roce 1999 navštívil jeho sbírku R. Bauer, který si této rostliny všiml. Zjistil, že se liší od podobného *W. bradei*, především svými nápadnými, až 4 cm dlouhými chloupky. V roce 2001 následoval první popis v *Kakteen und andere Sukkulenten* – a tím by bylo možné historii druhu uzavřít. Jenže souběžně s dějinami rostliny v Evropě se psaly její dějiny také v Americe.

V květnu 2001 poslal kostarický kaktusář Francisco Morales do Missouri Botanical Garden Research (USA) obrázek kaktusu, o kterém tvrdil, že je to něco nového. Rostlinu našel na vápencových skalách jižně od města San José. Další pátrání v domovině přineslo kladné výsledky, byly získány řízky rostliny, jeden měl také plody a ze získaných semen se podařilo získat semenáčky. Nikdo nepochyboval, že je to nový druh a lidé z institutu začali připravovat první popis. „Ve vzduchu bylo cítit trvalé, rozechvělé vzrušení z tohoto úžasného nového druhu.“ Rukopis s prvním popisem včetně ilustrací byl téměř hotov – když autoři zjistili, že rostlina již byla popsána v německém časopise. Sen o „slávě a bohatství“ (jak ironicky opsali tento stav autoři) se rozplynul...

Květy *W. frohningiorum* jsou asi 6 cm dlouhé a 4 cm široké, rozevírají se v noci. Za zmínku stojí obrovské množství pylu, vnitřek květu je jím doslova obalen. Navíc pyl vytváří až souvislou vrstvu na vnitřních stranách okvětních lístků.

Stanislav Stuchlík, foto na titulní straně Hans Frohning

Poděkování Romanu Bukáčkovi

Touto cestou křičíme do světa upřímné poděkování našemu redaktorovi a grafikovi Romanu Bukáčkovi, který v posledních několika letech připravoval náš spolkový zpravodaj Azet. Roman tvořil nejen grafiku, byl také z části tvůrcem obsahu a dodal mu svůj osobitý rukopis.

Bohužel, ze zdravotních důvodů musel Roman svou práci pro spolek ukončit. Je nám to velmi líto a zároveň si velmi vážíme všeho, co pro nás udělal.

Milý Romane, děkujeme Ti za vše. Přejeme Ti hodně sil, zdraví a radosti do dalších dnů. Věříme, že zůstaneš s námi alespoň jako čtenář a přítel.

S úctou a vděčností za celý spolek

Jana Čechová

Kdo by to byl řekl?

Žalman má písničku, která začíná slovy: „Je nás víc než loni...“. Zkusím ten verš parafrázovat takto: „Je nám víc než loni...“. A když se na konci věku – tedy ovšem nikoliv lidského, nýbrž samozřejmě člověčího věku – objeví nula, Karel Kašpárek zajásá a pošle to do Azetu. Tentokrát to vyšlo na tyto naše členy:

Stanislava Kvasničková	80
Petr Metela	60
Michal Skurský	70
Jiří Vítek	70

Tož Vám, naši milí zakulacení jubilanté, přejeme hodně lásky a radosti v plném zdraví. Ať se spolu ještě dlouho můžeme potkávat. Ať Vám to roste a kvete. Ať první pátek nezapomenete.

A na jednoho z Vás si posvítíme důkladněji:

Petr Metela a jeho kulatiny

Petr Metela oslavil v červenci neuvěřitelných šedesát let svého života. Co k Petovi napsat? Začínal v kaktusářském kroužku Zetor Brno. Díky rodině má úzké vazby na jihlavské kaktusáře, ale hlavně se dlouhá léta podílel na vedení klubu kaktusářů Astrophytum Brno. Ve výboru začal jako řadový člen, dlouhodobě pracoval ve funkci místopředsedy a nějakou chvíli působil také jako předseda.

Petáška znám bezmála třicet let. Vždy se zúčastňoval všech brigád, a to platí i do dnešních dnů, jako místopředseda dlouhé

roky organizoval pravidelný zájezd za kaktusy. Patří také mezi ty, kteří zájezdy i přijímají, o to jednodušeji se mu pak návštěvy sbírek domlouvají. Kdo ho znáte, víte, že má velmi rád kaktusy jižní Ameriky, převážně rod *Lobivia*. Má také pěknou sbírku mexických rostlin, a zvláště pak statné ferokaktusy. Však také navštívil několikrát domovinu kaktusů, nejprve Argentinu a opakovaně Mexiko. Proto nelze říct, že by mu učaroval jen jih.

Z jeho vlastností musím rozhodně vyzdvihnout rozhodnost a skromnost i velice dobré znalosti kaktusů. Měl jsem možnost s ním cestovat po Mexiku a jsem moc rád, že tam byl. Celou cestu se o nás všechny velmi dobře staral, co se týká jídla a bylo jen málo rostlin, které neuměl pojmenovat. Přeji Petovi do dalších let pevné zdraví, mnoho štěstí a příjemný život s kaktusy za sebe, výbor *Astrophytum* i za všechny, kdo ho znají.

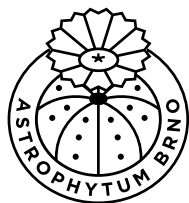
Radek Čech

Kousek historie

Někde jsem uchvátil – a tím snad zachránil – knížku, kterou by asi stejně vyhodili. Jmenuje se Brno, město práce a pokroku (Exkurze československým veletržním městem). Sestavil ji František Kalivoda, vyšla jako neprodejná účelová publikace pro Městský národní výbor Brno v nakladatelství Blok v roce 1966 v nákladu 15 000 výtisků. Je to velká a obsáhlá bichle s mnoha obrázky plná socialistické propagandy a chlubení s vícejazyčnými popisky. To všechno z ní dělá velmi cenný historický doklad své doby.

Mimo jiné – a proto to zde zmňuji – je tam dvoustrana s fotografií kaktusů a sukulentů z níže zmíněné sbírky a krátkým textem, který se dotýká významné osobnosti brněnského kaktusářství a vlastně i našeho klubu, byť v kratinkém komentáři není přímo zmíněn:

»K mimořádným vzácnostem města Brna náleží živá sbírka kaktusů a sukulentů, která vznikla vášnivou celoživotní prací vzdělaného pěstitele Zdeňka Fleischera (* 1905 v Brně) a je pro svůj neobvyklý rozsah, vzácné druhy, i pro početnost a mohutnost jednotlivých exemplářů evropskou senzací. Expozice je rozložena v terénu na jižním okraji města poblíž soutoku řek Svratky a Svitavy. Význam tohoto díla, které představuje veliké hodnoty kulturní i vědecké, volá po jeho pozornějším začlenění do nekomerční instituce botanické zahrady University Jana Evangelisty Purkyně; zatím je sbírka výrobním závodem Technické a zahradní správy města Brna.«

AZET – Zpravodaj Klubu kaktusářů *Astrophytum* Brno

Elektronickou verzi zpravodaje najdete na webových stránkách klubu.

Redakce: cech.r@seznam.cz | Tisk: Tiskárna Zdeněk Indra

AZET 3+4/2025

www.astrophytum.cz